

REFERENCES

1. Selye H. Stress of life. revised ed. New York: McGraw-Hill Book Company; 1976.
2. Spence A. Stress and mental health. New York: Facts on File Publication; 1988.
3. Mynatt CR, Doherty ME. Understanding Human Behavior. Second ed: Allyn & Bacon A Pearson Education Company; 2002.
4. Wexler M. Mental health and dental education. J dent Educ 1978;42:974-977.
5. Humphris GM, Cooper CL. New stressors for GDPs in the past ten years: a qualitative study. British medical Journal 1998;185(8):404-406.
6. Yangnoi T, Tuongratanaphan S. Epidemiology of stress in dentist. J Public Health 1987;17(3):233-248.
7. O'Shea RM, Corah RM, Ayer WA. Source of dentist's stress. J Am Dent Assoc 1984;109:48-51.
8. Wilson RF, Coward PY, Capewell J, et al. Perceived sources of occupational stress in general dental practitioners. British Dental Journal 1998;184(10):499-502.
9. Murtomaa H, Haavio-Mannila E, Kandolin I. Burnout and its causes in Finnish dentists. Comm Dent Oral Epidemiol 1990;18:208-212.
10. Garbee WHJ, Zucker SB, Selby GR. Perceived sources of stress among dental students. J Am Dent Assoc 1980;100(6):853-857.
11. Hendricks SJH, Joshi A, Crombie K, et al. Perceived sources of stress among black dental students in South Africa. J Dent Educ 1994;58:406-410.
12. Rapisuwan R, Theerajatetrakul S, Bhuridej P. The quality of life of Chulalongkorn dental students. CU Dent J 1997;20:83-90.

13. Charatpornsatit S, Wangkangwan W, Hongprasong N. Psychological stress in a group of Dental Students, Chulalongkorn University. CU Dent J 1991;14(2):87-94.
14. Lloyd C, Musser LA. Psychiatric symptoms in dental students. J Nerv Ment Dis 1989;177(2):61-69.
15. Tedesco LA. A psychosocial perspective on the dental education experience and student performance. J Dent Educ 1986;50(10): 601-605.
16. Humphris G, Blinkhorn A, Freeman R, et al. psychological stress in undergraduate dental students: baseline results from seven European dental schools. Eur J dent Educ 2002;6:22-29.
17. Peretz B, Rosenblum A, Zadik D. Stress levels and related variables among dental students in Jerusalem, Israel. Eur J dent Educ 1997;1(4):162-166.
18. Knudsen W. The quality of life of dental students. Intern Dent J 1978;28(3):327-331.
19. Juntarachotivit P, Vivatkunupakarn V, Tuongratanaphan S. Stress in Dental Students, Chiang Mai University. CM Dent J 1998;19(Special):21-29.
20. Garbee WHJ. Sources of stress in the dental school environment. J LA Dental Assoc 1981;39(4):9-14.
21. Sanders AE, Lushington K. Sources of stress for Australian dental students. J Dent Educ 1999;63(9):688-697.
22. Westerman GH, Grandy TG, Ocanto RA, et al. Perceived sources of stress in the dental school environment. J Dent Educ 1993;57:225-231.
23. Yap AUJ, Bhole S, Teo CS. A cross-cultural comparison of perceived sources of stress in the dental school environment. J Dent Educ 1996;60(5):459-464.
24. Greenberg JS. Comprehensive stress management. Sixth ed: WCB McGraw-Hill; 1999.
25. Feldman RS. Social Psychology. second ed. New Jersey: Prentice-Hall, Inc. Simon & Schuster/a Viacom company; 1998.

26. Pole C, Lampard R. Practical social investigation Qualitative and quantitative methods in social research. Harlow: Prentice-Hall; 2002.
27. Baker TL. Doing social research. Third ed. Boston: McGraw-Hill companies; 1999.
28. Oppenheim AN. Questionnaire design, interviewing and attitude measurement. New ed. London: Pinter Publishers; 1992.
29. Streiner DL, Norman GR. Health measurement scales. Second ed. New York: Oxford University Press Inc.; 1995.

APPENDICES

APPENDIX A

Undergraduate Curriculum of Faculty of Dentistry

Chulalongkorn University

Table I. Curriculum content of the 1st Year

Course	credit
Fundamental English I	3 (2-2-5)
Fundamental English II	3 (2-2-5)
Statistic biological science	3 (3-0-6)
Calculus I	4 (4-0-8)
General chemistry	3 (3-0-6)
Organic chemistry	3 (3-0-6)
Chemistry laboratory	1 (0-3-0)
Organic chemistry laboratory	1 (0-3-0)
General biology	3 (3-0-6)
General biology laboratory	1 (0-3-0)
Medical physics	3 (3-0-6)
Medical physics laboratory	1 (0-3-0)
General education	3 (3-0-6)
General education	3 (3-0-6)
Basic community dentistry	1 (1-0-2)
Cell biology	2 (2-0-4)

Table II. Curriculum content of the 2nd Year

course	credit
Dental anatomy	2 (2-0-4)
Dental anatomy laboratory	1 (0-3-0)
Physiology I	2 (2-0-4)
Physiology laboratory	1 (0-3-0)
Gross anatomy I	2 (2-0-4)
Gross anatomy laboratory I	2 (0-6-0)
Fundamental material science	2 (2-0-4)
Histology I	1 (1-0-2)
Histology laboratory I	1 (0-3-0)
Basic biochemistry	2 (2-0-4)
Basic biochemistry laboratory	1 (0-3-0)
Human embryology	1 (1-0-2)
Neuroanatomy	2 (2-0-4)
Neuroanatomy laboratory	1 (0-3-0)
Physiology II	2 (2-0-4)
Basic operative dentistry	1 (1-0-2)
Histology II	1 (1-0-2)
Histology laboratory II	1 (0-3-0)
Gross anatomy II	1 (1-0-2)
Gross anatomy laboratory II	1 (0-3-0)
Oral histology II	1 (1-0-2)
Oral histology laboratory II	1 (0-3-0)
Human biochemistry	2 (2-0-4)
Dental material I	1 (1-0-2)
Software package	1 (0-3-0)
General education	3 (3-0-6)
General education	3 (3-0-6)

Table III. Curriculum content of the 3rd Year

course	credit
Dental material II	1 (1-0-2)
Complete denture I	2 (2-0-4)
Complete denture laboratory I	2 (0-6-0)
Operative dentistry	1 (1-0-2)
Operative dentistry laboratory	1 (0-3-0)
Basic general surgery	1 (1-0-2)
General pathology	2 (2-0-4)
General pathology laboratory	1 (0-3-0)
Oral research methodology	1 (1-0-2)
Microbiology I	1 (1-0-2)
Microbiology laboratory I	1 (0-3-0)
Microbiology II	1 (1-0-2)
Microbiology laboratory II	1 (0-3-0)
Occlusion I	2 (2-0-4)
Oral pathology	2 (2-0-4)
Radiology I	1 (1-0-2)
Removable partial denture I	1 (1-0-2)
Removable partial denture laboratory I	1 (0-3-0)
Crown & bridge I	1 (1-0-2)
Crown & bridge laboratory I	1 (0-3-0)
Epidemiology	1 (1-0-2)
Principle of oral health analysis	1 (1-0-2)
Oral diagnosis	1 (1-0-2)
Local anesthesia and exodontia I	1 (1-0-2)
Restorative dentistry	1 (1-0-2)
Restorative dentistry laboratory	1 (0-3-0)
Microbiology III	1 (1-0-2)
Microbiology laboratory III	1 (0-3-0)
Oral research project	1 (0-3-0)
Introduction endodontology	1 (1-0-2)
Oral biochemistry	1 (1-0-2)
Complete denture II	2 (2-0-4)
Oral pathology II	2 (2-0-4)
Oral pathology laboratory	1 (0-3-0)

Table IV. Curriculum content of the 4th Year

course	credit
Radiology II	1 (1-0-2)
Basic periodontology	1 (1-0-2)
Systemic pathology	1 (1-0-2)
Epidemiology II	1 (1-0-2)
Community dentistry I	1 (0-3-0)
Community dentistry and social science	2 (2-0-4)
Orthodontics I	1 (1-0-2)
Orthodontics laboratory I	1 (0-3-0)
Endodontology	1 (1-0-2)
Endodontology laboratory	1 (0-3-0)
General medicine I	2 (2-0-4)
Oral medicine I	1 (1-0-2)
Pediatric dentistry I	1 (1-0-2)
Crown & bridge IV	1 (1-0-2)
Complete denture IV	1 (1-0-2)
Removable partial denture IV	1 (1-0-2)
Disease of periodontium	1 (1-0-2)
Oral surgery I	1 (1-0-2)
Oral medicine II	1 (1-0-2)
Oral surgery II	1 (1-0-2)
Dental material III	1 (0-3-0)
Occlusion II	1 (1-0-2)
Occlusion laboratory	1 (0-3-0)
Orthodontics II	1 (1-0-2)
Orthodontics laboratory II	1 (0-3-0)
Pediatric dentistry II	1 (1-0-2)
Pediatric dentistry laboratory II	1 (0-3-0)
Periodontal therapy I	1 (1-0-2)
Pharmacology II	3 (2-2-5)
General medicine II	2 (2-0-4)
Clinic operative dentistry I	2 (0-6-0)
Oral medicine clinic I	1 (0-3-0)
Prosthodontics clinic I	1 (0-3-0)
Clinic oral surgery I	2 (0-6-0)
Periodontology clinic I	2 (0-6-0)

Table V. Curriculum content of the 5th Year

course	credit
Pediatric dentistry II	1 (1-0-2)
Comprehensive operative dentistry	1 (1-0-2)
Orthodontics	1 (1-0-2)
Public health dentistry	1 (1-0-2)
Oral surgery III	1 (1-0-2)
Periodontal therapy II	1 (1-0-2)
General anesthesia	1 (1-0-2)
Oral medicine III	1 (1-0-2)
Pharmacology II	3 (2-2-5)
Head and neck surgery	1 (1-0-2)
Orthodontics clinic	1 (0-3-0)
Clinic operative dentistry II	3 (0-9-0)
Oral medicine clinic II	1 (0-3-0)
Prosthodontics clinic II	3 (0-9-0)
Clinic oral surgery II	3 (0-9-0)
Periodontology clinic II	3 (0-9-0)
Radiology clinic	1 (0-3-0)
Clinic pediatric dentistry	1 (0-3-0)
Community dentistry II	1 (0-3-0)
Occlusion clinic	1 (0-3-0)
Oral biology I	1 (1-0-2)
Oral medicine IV	1 (1-0-2)
Radiology III	1 (1-0-2)
Oral surgery IV	1 (1-0-2)
Dental public health administration	1 (1-0-2)
Pediatric dentistry III	1 (1-0-2)
Ergonomics	1 (1-0-2)
Software package	1 (0-3-0)

Table VI. Curriculum content of the 6th Year

course	credit
Oral biology II	1 (1-0-2)
Applied medical psychology	1 (1-0-2)
Dental health economics	2 (2-0-4)
Oral Pharmacology	1 (1-0-2)
Law ethics and forensic dentistry	1 (1-0-2)
Preventive dentistry II	2 (2-0-4)
Comprehensive orthodontic clinic	1 (0-3-0)
Comprehensive prosthodontic clinic	3 (0-9-0)
Comprehensive operative dentistry clinic	2 (0-6-0)
Comprehensive radiology clinic	1 (0-3-0)
Comprehensive oral surgery clinic	2 (0-6-0)
Comprehensive oral medicine clinic	1 (0-3-0)
Comprehensive pediatric clinic	1 (0-3-0)
Comprehensive periodontology clinic	1 (0-3-0)
Comprehensive dentistry II	2 (0-8-0)
Comprehensive dentistry III	2 (0-8-0)

APPENDIX B

Name of the expertise in evaluation content validity

1. Associate Professor Janejira Thirawat.
2. Associate Professor Phanomporn Vanichanon.
3. The Associate dean for the Academic Affair of Faculty of Dentistry, Chulalongkorn University: Associate Professor Khun Mettachit Navachinda.

APPENDIX I

Consent Form

หนังสือแสดงเจตนายินยอม

วันที่..... เดือน..... พ.ศ.....

ข้าพเจ้า .....อายุ .....ปี อาศัยอยู่บ้านเลขที่.....

ถนน..... ตำบล..... อำเภอ.....

จังหวัด..... โทรศัพท์..... โทรสาร.....

ขอแสดงเจตนายินยอมเข้าร่วมโครงการวิจัยเรื่อง **“ที่มาของความเครียดในนิสิตคณะทันตแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย”** โดยข้าพเจ้าได้รับทราบเกี่ยวกับรายละเอียดของโครงการ ดังต่อไปนี้

วัตถุประสงค์ของการทำวิจัย เพื่อศึกษาถึงที่มาของความเครียดที่เกิดขึ้นในการเรียนการสอนวิชาทันตแพทยศาสตร์ ในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ประโยชน์ที่จะได้รับจากการวิจัย ข้อมูลเกี่ยวกับที่มาของความเครียดที่เกิดขึ้นในการเรียนการสอนวิชาทันตแพทยศาสตร์ จะเป็นแนวทางให้แก่ผู้สอนและผู้บริหารในการปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนในอนาคต เพื่อลดความเครียดที่เกิดขึ้นในนิสิตทันตแพทย์

ข้อมูลในแบบสอบถามของท่านจะถูกเก็บไว้เป็นความลับ และใช้ในการวิจัยนี้เท่านั้น จะไม่มีการนำข้อมูลเฉพาะบุคคลออกเผยแพร่ต่อสาธารณะ ผู้วิจัยขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามตามความเป็นจริง และกรุณาตอบคำถามทุกข้อ

ข้าพเจ้าได้รับทราบรายละเอียดของการวิจัยนี้ และเข้าใจจุดประสงค์โดยละเอียดแล้ว ยินดีให้ข้อมูลเพื่อนำไปใช้ในงานวิจัยได้

ลงชื่อ.....(ผู้ให้ความยินยอม)

(.....)

วันที่.....เดือน..... พ.ศ.....

ลงชื่อ.....(พยาน)

(.....)

ลงชื่อ.....(พยาน)

(.....)

ผู้วิจัยขอขอบคุณในความร่วมมือตอบแบบสอบถามนี้

ผกาภรณ์ พิศาลรุจกิจ (ผู้วิจัย)

ภาควิชาทันตกรรมชุมชน คณะทันตแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย โทร.0-2218-8540

APPENDIX II

The Thai version of measurement

แบบประเมินที่มาของความเครียดของนิสิตทันตแพทย์

	ID.....	ส่วนนี้สำหรับผู้วิจัยเท่านั้น
		ID ☐ ☐ ☐ ☐
ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐาน		
1. ชั้นปีที่		YEAR ☐
2.เกรดเฉลี่ยสะสม (GPAX) <2.0 ☐ (1) 2.01-2.5 ☐ (2)		GPX ☐
2.51-3.0 ☐ (3) 3.01-3.5 ☐ (4) >3.5 ☐ (5)		
3. เพศ ชาย ☐ (0)		SEX ☐
หญิง ☐ (1)		
4. ปัจจุบันพักอาศัยอยู่กับ บิดา,มารดา ☐ (1)		STAY ☐
ญาติ ☐ (2)		
อยู่โดยลำพัง ☐ (3)		
5. ท่านออกกำลังกายเฉลี่ยสัปดาห์ละ 3 ครั้ง ใช่ ☐ (1)		EXER ☐
ไม่ใช่ ☐ (0)		
6. ใน 1 สัปดาห์ที่ผ่านมา ท่านสูบบุหรี่ ใช่ ☐ (1)		SMOK ☐
ไม่ใช่ ☐ (0)		
7. ใน 1 สัปดาห์ที่ผ่านมา ท่านดื่มสุรา ใช่ ☐ (1)		DRIN ☐
ไม่ใช่ ☐ (0)		
8. ท่านมีคนที่สามารถรับฟังและให้คำปรึกษาปัญหาต่างๆของท่านได้ ใช่ ☐ (1)		CONS ☐
ไม่ใช่ ☐ (0)		
9. ท่านมีโรคประจำตัวเหล่านี้ใช่หรือไม่:		
9.1 หอบหืด ใช่ ☐ (1)		ASTH ☐
ไม่ใช่ ☐ (0)		
9.2 ภูมิแพ้ ใช่ ☐ (1)		ALLE ☐
ไม่ใช่ ☐ (0)		
9.3 เบาหวาน ใช่ ☐ (1)		DM ☐
ไม่ใช่ ☐ (0)		
9.4 ข้ออักเสบ ใช่ ☐ (1)		ARTH ☐
ไม่ใช่ ☐ (0)		
9.5 ไมเกรน ใช่ ☐ (1)		MIGR ☐
ไม่ใช่ ☐ (0)		
9.6 โรคแผลในกระเพาะอาหาร ใช่ ☐ (1)		PEPU ☐
ไม่ใช่ ☐ (0)		
9.7 อื่นๆ (ระบุ).....		OTHE.....

ตอนที่ 2 ที่มาของความเครียด

ขอให้ท่านประเมินข้อความต่อไปนี้ว่า "หากเหตุการณ์เหล่านี้เกิดขึ้นกับท่าน " ท่านจะมีความรู้สึกต่อเหตุการณ์นั้นอย่างไร และให้เขียนเครื่องหมาย ✓ ในช่องที่ตรงกับความรู้สึกของท่านมากที่สุดหลังข้อความนั้น

0 = เหตุการณ์ในข้อความนั้นไม่ส่งผลใดๆต่อข้าพเจ้าเลย

1 = เหตุการณ์ในข้อความนั้นมีผลต่อข้าพเจ้าเล็กน้อย เช่น ความวิตกกังวล ความกลัว แต่หายไปในระยะเวลาอันสั้น

2 = เหตุการณ์ในข้อความนั้นมีผลต่อข้าพเจ้าค่อนข้างมากเช่น ความวิตกกังวล ความกลัว และความรู้สึกนั้นคงอยู่ระยะเวลาหนึ่ง

3 = เหตุการณ์ในข้อความนั้นมีผลต่อข้าพเจ้ามากที่สุด เช่น ความวิตกกังวล ความกลัว และความรู้สึกนั้นคงอยู่นาน

1. Self efficacy belief	ไม่ส่งผลใดๆ	มีผลเล็กน้อย	มีผลค่อนข้างมาก	มีผลมากที่สุด	ส่วนนี้สำหรับผู้ วิจัยท่าน
	0	1	2	3	
1. ข้าพเจ้ารู้สึกว่าไม่มีใครชอบเราเลย					A1 ☐
2. ข้าพเจ้ารู้สึกว่าไม่ค่อยได้รับความสนใจจากเพื่อน					A2 ☐
3. ข้าพเจ้ารู้สึกว่าไม่ค่อยได้รับความสนใจจากอาจารย์					A3 ☐
4. เมื่อเกิดปัญหาในการปฏิบัติงาน ข้าพเจ้าไม่สามารถปรึกษาหรือขอคำแนะนำจากอาจารย์ได้					A4 ☐
5. เมื่อเกิดปัญหาในการเรียน ข้าพเจ้าไม่สามารถปรึกษาหรือขอคำแนะนำจากอาจารย์ได้					A5 ☐

2. Family pressure	ไม่ส่งผลใดๆ	มีผลเล็กน้อย	มีผลค่อนข้างมาก	มีผลมากที่สุด	ส่วนนี้สำหรับผู้ วิจัยท่าน
	0	1	2	3	
6. ข้าพเจ้ามีความขัดแย้งกับบุคคลในบ้าน					A6 ☐
7. ครอบครัวของข้าพเจ้าคาดหวังว่าข้าพเจ้าจะสอบได้คะแนนสูง					A7 ☐
8. ครอบครัวของข้าพเจ้าไม่เข้าใจเมื่อข้าพเจ้าสอบได้คะแนนน้อย					A8 ☐
9. บุคคลในครอบครัวของข้าพเจ้ามีความขัดแย้งกัน					A9 ☐

3. Peer pressure	ไม่ส่งผลใดๆ 0	มีผลเล็กน้อย 1	มีผลค่อนข้างมาก 2	มีผลมากที่สุด 3	ส่วนนี้สำหรับผู้ วิจัยเท่านั้น
10. ข้าพเจ้าไม่มีเพื่อนสนิทที่สามารถปรึกษาปัญหาได้					A10 ☐
11. ข้าพเจ้าเข้ากับเพื่อนไม่ได้					A11 ☐
12. เพื่อนร่วมชั้นปีมีการโกงในการปฏิบัติงานแล้วได้คะแนนดีกว่าข้าพเจ้า					A12 ☐
13. เพื่อนร่วมชั้นปีมีการโกงในการสอบแล้วได้คะแนนดีกว่าข้าพเจ้า					A13 ☐
14. ข้าพเจ้ากลัวว่าเพื่อนจะได้คะแนนมากกว่า					A14 ☐

4. Facilities	ไม่ส่งผลใดๆ 0	มีผลเล็กน้อย 1	มีผลค่อนข้างมาก 2	มีผลมากที่สุด 3	ส่วนนี้สำหรับผู้วิจัย เท่านั้น
15. เครื่องคอมพิวเตอร์มีประสิทธิภาพการใช้งานไม่สมบูรณ์					A15 ☐
16. ห้องคอมพิวเตอร์เปิดให้บริการในเวลาที่ไม่เหมาะสม					A16 ☐
17. ที่นั่งสำหรับอ่านหนังสือในห้องสมุดไม่เพียงพอกับความต้องการ					A17 ☐
18. ห้องสมุดมีหนังสือไม่เพียงพอกับความต้องการ					A18 ☐

5. Learning Environment	ไม่ส่งผลใดๆ 0	มีผลเล็กน้อย 1	มีผลค่อนข้างมาก 2	มีผลมากที่สุด 3	ส่วนนี้สำหรับผู้ วิจัยเท่านั้น
19. อาจารย์สอนเร็วไป					A19 ☐
20. อาจารย์สอนน่าเบื่อ ไม่น่าติดตาม					A20 ☐
21. สื่อการเรียนการสอนไม่เหมาะสมกับเนื้อหาที่เรียน					A21 ☐

6. Workload	ไม่ส่งผลใดๆ 0	มีผลเล็กน้อย 1	มีผลค่อนข้างมาก 2	มีผลมากที่สุด 3	ส่วนนี้สำหรับผู้ วิจัยเท่านั้น
22. มีการสอบบ่อยครั้ง					A22 ☐
23. งาน lab / งานคลินิกที่อาจารย์กำหนดให้ทำนั้นชากเกินไป					A23 ☐
24. งาน lab / งานคลินิกที่อาจารย์กำหนดให้ทำนั้นมีปริมาณมากเกินไป					A24 ☐
25. ข้าพเจ้าทำงานแล้วแต่ไม่สามารถนับเป็นผลงานได้					A25 ☐
26. ข้าพเจ้าไม่สามารถทำงานให้มีคุณภาพดีตามที่คาดหวังไว้					A26 ☐
27. ข้าพเจ้าทำงานไม่เสร็จตามกำหนด					A27 ☐
28. ข้าพเจ้าทำข้อสอบไม่ได้					A28 ☐
29. ข้าพเจ้าได้เกรดน้อยกว่าที่คาดหวังไว้					A29 ☐

7. Clinical Environment	ไม่ส่งผลใดๆ 0	มีผลเล็กน้อย 1	มีผลค่อนข้างมาก 2	มีผลมากที่สุด 3	ส่วนนี้สำหรับผู้ วิจัยเท่านั้น
30. ยูนิตเสียขณะปฏิบัติงานบนคลินิก					A30 ☐
31. เสียเวลาการปฏิบัติงานในคลินิกเพราะต้องรอเบิกเครื่องมือพร้อมๆกัน					A31 ☐
32. เครื่องมือไม่มีประสิทธิภาพ ทำให้ไม่สามารถทำงานได้เต็มที่ เช่น เครื่องมือไม่คม					A32 ☐
33. ผู้ป่วยของข้าพเจ้ามาสาย					A33 ☐
34. อาจารย์ขึ้นเช็คงานช้า					A34 ☐

APPENDIX III

The English version of measurement

Questionnaire for assessing source of stress in Dental Students

ID.....

For the researcher only

ID

Part 1 Baseline Data

1. Year				YEAR ☐	
2. GPAX score	<2.0 ☐ (1)	2.01-2.5 ☐ (2)			GPX ☐
	2.51-3.0 ☐ (3)	3.01-3.5 ☐ (4)	>3.5 ☐ (5)		
				SEX ☐	
3. Sex	Male ☐ (0)				
	Female ☐ (1)				
4. Residence: Stay with	Parents ☐ (1)				STAY ☐
	Cousins ☐ (2)				
	Alone ☐ (3)				
5. Do you exercise 3 times a week by average? Yes	☐ (1)			EXER ☐	
	No ☐ (0)				
6. Do you smoke in last week?	Yes ☐ (1)			SMOK ☐	
	No ☐ (0)				
7. Do you drink in last week?	Yes ☐ (1)			DRIN ☐	
	No ☐ (0)				
8. Do you have some one to consult your problems?	Yes ☐ (1)			CONS ☐	
	No ☐ (0)				
9. Do you have these following chronic disease:					
9.1 Asthma	Yes ☐ (1)				ASTH ☐
	No ☐ (0)				
9.2 Allergies	Yes ☐ (1)				ALLE ☐
	No ☐ (0)				
9.3 Diabetes	No ☐ (1)				DM ☐
	No ☐ (0)				
9.4 Arthritis	Yes ☐ (1)				ARTH ☐
	No ☐ (0)				
9.5 Migraine	Yes ☐ (1)				MIGR ☐
	No ☐ (0)				
9.6 Peptic ulcer	Yes ☐ (1)				PEPU ☐
	No ☐ (0)				
9.7 Other (specify).....				OTHE.....	

Part 2 Source of stress

Please evaluate these following sentences that how do you feel to these sentence if they are happen, then check ✓ in the block that most match to yours.

- 0 = This sentence has no effect to me.
 1 = This sentence has a little effect to me e.g. Fear, anxiety but disappear in a short time.
 2 = This sentence has a little effect to me e.g. Fear, anxiety and that effect still happen in a period of time.
 3 = This sentence has a little effect to me e.g. Fear, anxiety and that effect still happen in a long period of time.

1. Self efficacy belief	Not stressful	Slightly stressful	Moderately stressful	Very stressful	Only for the researcher
	0	1	2	3	
1. I feel that nobody likes me.					A1 ☐
2. I feel that my friends are not interested in me.					A2 ☐
3. I feel that my instructors are not interested in me.					A3 ☐
4. I cannot consult instructor when I have problems in my practice.					A4 ☐
5. I cannot consult instructor when I have problems in my learning.					A5 ☐

2. Family pressure	Not stressful	Slightly stressful	Moderately stressful	Very stressful	Only for the researcher
	0	1	2	3	
6. I have conflicts with my family member.					A6 ☐
7. My family expected me to get high score.					A7 ☐
8. My family does not understand when I got low score.					A8 ☐
9. There are conflicts among my family member.					A9 ☐

3. Peer pressure	Not stressful 0	Slightly stressful 1	Moderately stressful 2	Very stressful 3	Only for the researcher
10. When I have troubles, I cannot consult my friends.					A10 ☐
11. I can't get along with my classmates.					A11 ☐
12. My classmates are cheating in their work and get higher score than me.					A12 ☐
13. My classmates are cheating in their examination and get higher score than me.					A13 ☐
14. I'm afraid that my friends will get higher score than me.					A14 ☐

4. Facilities	Not stressful 0	Slightly stressful 1	Moderately stressful 2	Very stressful 3	Only for the researcher
15. The computer's efficiency is poor.					A15 ☐
16. The computer room opens in an inappropriate time.					A16 ☐
17. There are not enough seats in the library.					A17 ☐
18. There are not enough books in the library.					A18 ☐

5. Learning Environment	Not stressful 0	Slightly stressful 1	Moderately stressful 2	Very stressful 3	Only for the researcher
19. Instructor teaches too fast.					A19 ☐
20. The lecture is boring.					A20 ☐
21. The media is not appropriate to the lesson.					A21 ☐

6. Workload	Not stressful	Slightly stressful	Moderately stressful	Very stressful	Only for the researcher
	0	1	2	3	
22. There are too frequent examinations.					A22 ☐
23. Assignments are too difficult.					A23 ☐
24. There are too many assignments.					A24 ☐
25. My work is not counted in the requirement.					A25 ☐
26. I cannot make my work as well as I expect.					A26 ☐
27. I cannot finish my work in time.					A27 ☐
28. I cannot do well in the examination.					A28 ☐
29. My grade is lower than my expectation.					A29 ☐

7. Clinical Environment	Not stressful	Slightly stressful	Moderately stressful	Very stressful	Only for the researcher
	0	1	2	3	
30. Unit is out of order.					A30 ☐
31. Wasting time in queuing.					A31 ☐
32. Inappropriate instruments.					A32 ☐
33. My patient comes late.					A33 ☐
34. Instructor comes to clinic late.					A34 ☐

APPENDIX IV Table A. Number of perceiving as stress in each item

Item	Year 1	Year 2	Year 3	Year 4	Year 5	Year 6	Whole student
1. I feel that nobody likes me.	31	49	37	45	46	29	237
2. I feel that my friends are not interested in me.	31	43	36	41	41	22	214
6. I have conflicts with my family member.	40	46	38	40	43	30	237
7. My family expected me to get high score.	23	26	20	21	19	7	116
8. My family does not understand when I got low score.	24	30	22	19	21	8	124
9. There are conflicts among my family members	39	38	33	41	44	22	217
10. When I have troubles, I cannot consult my friends.	40	47	35	41	51	30	244
11. I can't get along with my classmates.	47	52	45	47	58	30	279
3. I feel that my instructors are not interested in me.	10	16	8	11	24	13	82
4. I cannot consult instructor when I have problems in my practice.	22	30	25	26	50	29	182
5. I cannot consult instructor when I have problems in my study.	14	27	16	19	37	19	132
12. My classmates are cheating in their work and get higher score than me.	11	13	16	13	21	16	90
13. My classmates are cheating in their examination and gets higher score than I am.	9	12	18	19	21	10	89
14. I'm afraid that my friends will get higher score than me.	6	7	6	7	9	4	39
29. My grade is lower than my expectation.	41	34	33	36	36	20	200
15. The computer's efficiency is poor.	14	21	20	27	14	9	105
16. The computer room opens in an inappropriate time.	13	21	19	32	15	13	113
17. There are not enough seats in the library.	16	32	27	39	14	14	142
18. There are not enough books in the library.	13	20	18	33	15	13	112
19. Instructor teaches too fast.	35	53	41	30	27	14	200
20. The lecture is boring.	39	53	39	37	36	21	225
21. The media is not appropriate to the lesson.	27	38	27	39	25	13	169
22. There are too frequent examinations.	45	69	59	57	52	32	314
23. Assignments are too difficult.	53	53	50	52	50	36	294
24. There are too many assignments.	48	51	57	61	68	45	330
25. My work is not counted in the requirement.	41	48	44	53	50	32	268
26. I cannot make my work as well as I expect.	48	49	48	47	61	36	289
27. I cannot finish my work in time.	49	55	55	56	69	43	327
28. I cannot do well in the examination.	49	43	39	45	43	26	245
30. Unit is out of order.	39	40	42	47	61	44	273
31. Wasting time in queuing.	30	36	37	41	36	33	213
32. Inappropriate instruments.	43	44	39	40	49	35	250
33. My patient comes late.	33	41	40	41	61	39	255
34. Instructor comes to clinic late.	21	42	41	41	52	40	237

Table B. Percentage of perceiving as stress in each item

Item	Year 1	Year 2	Year 3	Year 4	Year 5	Year 6	Whole student
1. I feel that nobody likes me.	46.27	57.65	48.68	60.00	49.46	48.33	51.97
2. I feel that my friends are not interested in me.	46.27	50.59	47.37	54.67	44.09	36.67	46.93
6. I have conflicts with my family member.	59.70	54.12	50.00	53.33	46.24	50.00	51.97
7. My family expected me to get high score.	34.33	30.59	26.32	28.00	20.43	11.67	25.44
8. My family does not understand when I got low score.	35.82	35.29	28.95	25.33	22.58	13.33	27.19
9. There are conflicts among my family members	58.21	44.71	43.42	54.67	47.31	36.67	47.59
10. When I have troubles, I cannot consult my friends.	59.70	55.29	46.05	54.67	54.84	50.00	53.51
11. I can't get along with my classmates.	70.15	61.18	59.21	62.67	62.37	50.00	61.18
3. I feel that my instructors are not interested in me.	14.93	18.82	10.53	14.67	25.81	21.67	17.98
4. I cannot consult instructor when I have problems in my practice.	32.84	35.29	32.89	34.67	53.76	48.33	39.91
5. I cannot consult instructor when I have problems in my study.	20.90	31.76	21.05	25.33	39.78	31.67	28.95
12. My classmates are cheating in their work and get higher score than me.	16.42	15.29	21.05	17.33	22.58	26.67	19.74
13. My classmates are cheating in their examination and gets higher score than I am.	13.43	14.12	23.68	25.33	22.58	16.67	19.52
14. I'm afraid that my friends will get higher score than me.	8.96	8.24	7.89	9.33	9.68	6.67	8.57
29. My grade is lower than my expectation.	61.19	40.00	43.42	48.00	39.56	33.33	44.05
15. The computer's efficiency is poor.	20.90	24.71	26.32	36.00	15.05	15.00	23.03
16. The computer room opens in an inappropriate time.	19.40	24.71	25.00	42.67	16.13	21.67	24.78
17. There are not enough seats in the library.	23.88	37.65	35.53	52.00	15.05	23.33	31.14
18. There are not enough books in the library.	19.40	23.53	23.68	44.00	16.13	21.67	24.56
19. Instructor teaches too fast.	52.24	62.35	53.95	40.00	29.03	23.33	43.86
20. The lecture is boring.	58.21	62.35	51.32	49.33	38.71	35.00	49.34
21. The media is not appropriate to the lesson.	40.30	44.71	35.53	52.00	26.88	21.67	37.06
22. There are too frequent examinations.	67.16	81.18	77.63	76.00	57.14	53.33	69.16
23. Assignments are too difficult.	79.10	62.35	65.79	69.33	54.95	60.00	64.76
24. There are too many assignments.	71.64	60.00	75.00	81.33	74.73	75.00	72.69
25. My work is not counted in the requirement.	61.19	56.47	57.89	70.67	54.95	53.33	59.03
26. I cannot make my work as well as I expect.	71.64	57.65	63.16	62.67	67.03	60.00	63.66
27. I cannot finish my work in time.	73.13	64.71	72.37	74.67	75.82	71.67	72.19
28. I cannot do well in the examination.	73.13	50.59	51.32	60.00	47.25	43.33	54.08
30. Unit is out of order.	60.00	50.63	65.63	75.81	67.03	73.33	64.85
31. Wasting time in queuing.	46.15	45.57	57.81	66.13	39.56	55.00	50.59
32. Inappropriate instruments.	66.15	55.70	60.94	64.52	53.85	58.33	59.24
33. My patient comes late.	50.77	51.90	62.50	66.13	67.03	65.00	60.57
34. Instructor comes to clinic late.	32.31	53.16	64.06	66.13	57.14	66.67	56.29

VITAE

Pagaporn Pisarnturakit was born on October 30, 1969 in Bangkok. She obtained her first Dental degree from the Faculty of Dentistry, Chulalongkorn University in 1994. She works as a lecturer in Department of Community Dentistry, Faculty of Dentistry, Chulalongkorn University since 1998.

She enrolled the Master of Science in Health Development program at Faculty of Medicine, Chulalongkorn University in 2002. Currently, she is working as a lecturer in the Department of Community Dentistry, Faculty of Dentistry, Chulalongkorn University.